

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

Noty, míče, ke všemu tu máme klíče

Základní škola Kladno, Moskevská 2929

Školní rok 2022/2023

Obsah

1. Úvod – obecný
2. Charakteristika školy – základní informace o škole
3. Analýza současného stavu na škole
4. Garant programu a spolupracovníci
5. Stanovení cílů MPP
6. Spolupráce s odborníky a dalšími organizacemi
7. Propagace
8. Zaměření jednotlivých aktivit a obsah programu
9. Skladba aktivit MPP pro jednotlivé cílové skupiny
10. Metodické pomůcky a informace
11. Evaulace
12. Školní poradenské pracoviště
13. Finanční zabezpečení
14. Závěr
15. Seznam příloh

1. Úvod

Hlavním úkolem Minimálního preventivního programu je vychovávat děti a mládež ke zdravému životnímu stylu, k rozvoji jejich osobnosti a osvojení pozitivního sociálního chování nejen ve škole, ale i v rodinách a celé společnosti a rozpoznat je a zajistit včasnou intervenci. Primární prevence rizikového chování u žáků v působnosti MŠMT se zaměřuje prioritně na předcházení rozvoje rizik, které směřují zejména k následujícím rizikovým projevům v chování dětí a mládeže:

1. **Interpersonální agresivní chování** - agrese, šikana, kyberšikana a další rizikové formy komunikace prostřednictvím multimedií, násilí, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie
2. **Delikventní chování** ve vztahu k hmotným statkům – vandalismus, krádeže, sprejství a další trestné činy a přečiny
3. **Záškoláctví** a neplnění školních povinností
4. **Závislostní chování** - užívání všech návykových látek, netolismus, gambling
5. **Rizikové sportovní aktivity, prevence úrazů**
6. **Rizikové chování v dopravě, prevence úrazů**
7. **Spektrum poruch příjmu potravy**
8. **Negativní působení sekt**
9. **Sexuální rizikové chování**

Tvorba preventivního programu vychází z : Metodické doporučení k PPRCH u dětí a mládeže č.j.21291/2010-28

ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016)
období 2019-2027

Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikany
Národní strategie PPRCH dětí a mládeže na
Metodický pokyn MŠMT ČR č.j.: 10194/2002-14 k
jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví
Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2016-
2020

Vyhláška č.72 2005Sb. O poskytování
poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
škodlivými účinky návykových látek
Zákon č. 65 2017 Sb. O ochraně zdraví před

Zákona č. 561 2004 Sb. Školský zákon

Zákon č. 562 2004 Sb. Kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona

Zákon č. 563 2004 Sb. o pedagogických pracovnicích a o změně některých zákonů

Cíle našeho MPP jsou následující:

- snížení výskytu rizikového chování žáků
- boj proti zneužívání návykových látek
- rozvíjení osobnostních a sociálně psychologických kvalit žáků
- vytvoření prostoru pro smysluplné využívání volného času
- výchova k zodpovědnosti za své zdraví a zdravý životní styl
- podílet se na tvorbě prostředí a životních podmínek

2. Základní údaje o škole

Název a adresa školy, pro kterou platí tento MPP	ZŠ Moskevská 2929, Kladno 4, 27204
Jméno a příjmení ředitele	Mgr. Hana Vocelková
Telefon na ředitele	312/261500
E-mail na ředitele	info@5zskladno.cz , reditel@5zskladno.cz
Zástupce I. stupeň	Mgr. Marina Čermáková, cermakova.mar@5zskladno.cz
Zástupce II. stupeň	Mgr. Blanka Vidunová, zastupcereditele@5zskladno.cz
Počet žáků	598

Jméno a příjmení školního metodika prevence	Mgr. Šárka Domonkošová – II. stupeň, Mgr. Radka Plochová – I. stupeň		
Telefon	312/261500		
E-mail	domonkosova@5zskladno.cz , plochova@5zskladno.cz		
Specializační studium	Ano	Ne	Studuje

Jméno a příjmení výchovného poradce	Mgr. Hana Vocelková, Mgr. L. Mateová – II. stupeň Mgr. Eva Žilková, Mgr. Martina Čermáková – I. stupeň		
Telefon	312/261500		
E-mail	reditel@5zskladno.cz , mateova@5zskladno.cz , zilkova@5zskladno.cz , cermakova.mar@5zskladno.cz		
Specializační studium	Ano	Ne	Studuje

	Počet tříd	Počet žáků/studentů	Počet ped. pracovníků
ZŠ	23	598	43 + 5 vychovatelek + 8 asistentek

Jméno a příjmení speciální pedagoga školy	Mgr. Martina Čermáková		
Telefon	312/261500		
E-mail	cermakova.mar@5zskladno.cz		
Specializační studium	Ano	Ne	Studuje
Jméno a příjmení školního psychologa	Mgr. Lucie Dupačová		

Telefon	312/261500		
E-mail	dupacova@5zskladno.cz		
Specializační studium	Ano	Ne	Studuje

3. Stručná analýza situace

Dne 30. 9. 2021 byl schválen pedagogickou radou Minimální preventivní program a Program proti šikanování na rok 2021/2022 a Výroční zpráva metodika prevence za školní rok 2020/2021. Zákonní zástupci byli seznámeni s MPP v září na třídní schůzkách a informováni o možnostech spolupráce se speciální pedagožkou, školní psycholožkou i s ostatními členy školského poradenského pracoviště.

Na prvním stupni proběhlo ve školním roce 2021/2022 osm výchovných komisí za přítomnosti třídních učitelů, vedení školy, případně školní psycholožky. Jednání se týkala především porušování školního řádu, nevhodné chování vůči spolužákům (agresivita). U dvou žáků byl pedagogickou radou schválen snížený stupeň z chování, u tří žáků navržena důtka ředitele školy. V letošním školním roce evidujeme na 1. stupni 82 neomluvených hodin u tří žáků (80 hodin bylo asistované záškoláctví jedné žákyně - řešeno OSPODem).

Na druhém stupni proběhlo ve školním roce 2021/2022 sedm výchovných komisí za přítomnosti třídních učitelů, vedení školy, případně školní psycholožky. Jednání se týkala především porušování školního řádu, nevhodné chování vůči spolužákům i vyučujícím, v jednom případě sebepoškozování. U dvou žáků byl pedagogickou radou schválen snížený stupeň z chování. V letošním školním roce evidujeme na 2. stupni 15 neomluvených hodin u pěti žáků.

Škola spolupracovala s institucemi zabývajícími se právními problémy dětí školního věku. OSPOD: 6x vyžádání dokladů ohledně dozorovaných žáků, 4x podnět na řešení rodinné situace žáků

Policie ČR: 2x podnět na řešení nepřítomnosti žáků, 1x podnět na podezření ze spáchání trestného činu. Soud: 2x vyžádání dokladů

Od října 2016 na naší škole působí v rámci školního poradenského centra také školní psycholog Mgr. Lucie Dupačová. Činnost školního psychologa je samostatná poradenská činnost, která není přímou součástí vzdělávací činnosti školy. Jedná se o komplexní službu žákům, jejich rodičům a pedagogům školy, která vychází ze standardních činností vymezených ve vyhlášce č. 72/2005 (novelizované v roce 2016) o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních.

Škola úzce spolupracuje s různými organizacemi, kde se účastní preventivních bloků na daná témata. Z pohovorů vyplývá, že třídní kolektivy se těchto akcí zúčastňují rády a často se k tématu vrací na třídních hodinách spolu se třídní/m učitelkou/učitelem. V některých případech tak dochází ke zlepšení vztahů ve třídě nebo alespoň třídní učitel má možnost vidět třídu i jinak a všimnout si některých problémů, které v běžných hodinách nemohl postřehnout.

I v tomto školním roce 2022/23 probíhají třídnické hodiny v rámci rozvrhu tříd, a jsou začleněny v rozvrhu ve Výchově k občanství. Proběhnou adaptační kurzy 6. ročníků a soustředění pěveckého sboru, kde se žáci poznávají napříč všemi třídami.

Naši žáci 9. ročníků se zapojují do akcí a pomocných aktivit na I. stupni (pomoc při výuce Tv, Vv, čtenářská dílna,... pořádání MDD, Mikuláš,) a tím poznávají i své mladší spolužáky a dochází k omezování potyček. Této spolupráce si hodně cení učitelé I. stupně, ale i žáci 9. roč.

Žáci naší školy jsou hodně zapojeni do školních a mimoškolních aktivit během celého školního roku, kde dosahují výborných a vynikajících výsledků.

V letošním školním roce 2022/23 jsme získali grant primární prevence pro I. a II. stupeň.

4. Garant programu a spolupracovníci

Mgr. Hana Vocelková - ředitelka školy

Mgr. Blanka Vidunová - zástupce školy II. stupeň

Mgr. Martina Čermáková – zástupce školy I. stupeň, speciální psycholog

Mgr. Šárka Domonkošová, Mgr. Radka Plochová – školní metodik prevence II. a I. stupeň

Mgr. Hana Vocelková, Mgr. Lenka Mateová - výchovný poradce, prevence šikany, karierní poradenství, II. stupeň

Mgr. Eva Žilková – výchovný poradce, I. stupeň

Mgr. Lucie Dupačová – školní psycholog

Pedagogičtí pracovníci a provozní pracovníci

Školní metodik prevence

Školní metodik prevence vytváří Minimální preventivní program, podílí se na její realizaci. Komunikuje s učiteli v oblasti primární prevence, v případě vzniklého problému dává podněty k možné nápravě. Spolupracuje s institucemi a organizacemi v oblasti primární prevence. Koordinuje předávání informací o problematice rizikového chování ve škole, dokumentuje průběh preventivní práce školy. Spolupracuje s rodiči, vede konzultace, informuje je o možnostech odborné péče a pomoci. Ve spolupráci s výchovným poradcem jedná se sociálním odborem. Hodnotí realizaci Minimální preventivní program. Učitelé informují ŠMP o případech výskytu různého rizikového chování a ten následně jevy vyhodnocuje a řeší.

Výchovný poradce

Výchovný poradce koordinuje společně se školním metodikem prevence aktivity školy v oblasti prevence. Aktivně nabízí učitelům a žákům možnost poradit se o svých problémech. Zaměřuje se na žáky, kteří jsou ohroženi ve svém vývoji, sebepojetí, komunikaci s druhými. Učitelé informují výchovného poradce o případech výskytu agresivního chování ve třídě, signálů o potížích žáka (osobnostní, rodinné, vztahové), náhlém i trvalém neúspěchu v učení, obtížné komunikaci, konfliktu s rodiči, porušování pravidel soužití ve škole žákem. Výchovný poradce navrhuje opatření, navrhuje řediteli školy svolání výchovné komise, vede individuální konzultace s dětmi, s rodiči, informuje o možnostech odborné péče a další pomoci (adresář sociálních služeb, linku bezpečí, apod.). Jedná se sociálním odborem. Konzultuje problémy s odbornými pracovišti – SPC, PPP.

Pedagogové

Věnují se v rámci výuky rozvoji kompetencí žáků v oblasti sociálních dovedností, učí podle principů a metod v rámci koncepce školy. Provádějí průběžnou diagnostiku žáků a třídy, na pedagogických radách vzájemně hodnotí uplynulé období, konzultují případné problémy, navrhnou opatření. Třídní učitel je v kontaktu s rodiči žáků své třídy prostřednictvím třídních schůzek, osobních setkání a dalších možností komunikace. Třídní učitel pracuje se třídou jako kolektivem - diagnostikuje, řeší problémy, individuálně pracuje s jednotlivými žáky, ale i s celou třídou na zdravém klimatu a vztazích ve třídě.

Ředitel školy

Sleduje efektivitu prevence rizikového chování. Sleduje problémy v kontextu celé školy a dělá personální a organizační opatření ke zlepšení vzájemného soužití ve škole. Svolává v případě potřeby výchovnou komisi za účasti rodičů, pedagogů, pracovníků orgánů péče o dítě, psychologů apod.

Školní psycholog

Provádí psychologickou diagnostiku žáků s cílem zjistit příčiny školní neúspěšnosti nebo vyhledat žáky nadané, poskytuje psychologické poradenství žákům s osobními, výchovnými nebo výukovými potížemi, poskytuje psychologické poradenství rodičům a zákonným zástupcům, aby jejich děti ve škole co nejlépe prospívali, spolupracuje s pedagogy, aby se jim s žáky pracovalo co nejlépe a co nejefektivněji, poskytuje krizovou intervenci, zjišťuje studijní předpoklady a podílí se na kariérovém poradenství, pracuje s třídním kolektivem s cílem zajistit ve třídě co nejlepší sociální klima pro všechny žáky, provádí anonymní anketní šetření a průzkumy s cílem zkvalitnit systém výuky a přístup k žákům ze strany školy, spolupracuje s dalšími organizacemi a zprostředkovává jejich služby.

Školní speciální pedagog

Je zaměřena na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky nadané, externí spolupráce s poradenskými zařízeními - PPP, SPC, interní spolupráce s pedagogickými pracovníky, školním psychologem, rodiči, využívá doporučené pracovní materiály a speciální metody vhodné pro kompenzaci poruchy, vede hodiny reedukací (tzv. Nápravy), poskytuje instruktáž pro využívání speciálních či alternativních materiálů, podílí se na tvorbě individuálního vzdělávacího plánu, účastní se výchovných komisí, koordinuje a metodicky vede asistenty pedagoga

5. Stanovení cílů MPP

1. dlouhodobé cíle PP

- a) vytvořit fungující systém primární prevence, který by byl přijat pozitivně nejen pedagogy, ale také žáky
 - b) předejít vzniku rizikového chování
 - c) zhodnocení jednotlivých forem, aktivit a programů primární prevence, vyhodnocení jejich efektivitu
 - d) vytvořit seznam aktivit a programů včetně témat v učebních předmětech, které z dlouhodobého hlediska splňují funkci primární prevence a mají žádaný smysl
- Zodpovídá po celý rok: vedení školy, školní poradenské pracoviště, pedagogové

2. střednědobé cíle PP

- a) kvalitní koordinace primární prevence mezi jednotlivými složkami školy (metodik – třídní učitelé – vedení)
 - b) zhodnocení jednotlivých forem, aktivit a programů primární prevence, vyhodnocení jejich efektivitu a následné vytvoření koncepce, která bude jasně definovat, kterých akcí se budeme účastnit a kterých nikoliv
 - b) koordinace a komunikace s pedagogicko – psychologickou poradnou a krajskou metodičkou prevence, aplikace standardů do praxe dle návodů krajského metodika prevence
- Zodpovídá po celý rok: školní poradenské pracoviště, pedagogové

3. krátkodobé cíle PP

- a) předávání informací, znalostí, dovedností a postojů žákům, které povedou k eliminaci rizikového chování
 - b) co největší snaha využít učebních předmětů pro aplikaci primární prevence - zkušený pedagog dokáže konkrétní témata uplatnit v kterémkoliv předmětu, nejvíce se však objevují v občanské výchově, přírodopis, vlastivědě, českém jazyce, prvouce, výtvarné výchově, tělesné výchově, chemii a dalších (zneužívání náv. látek, efektivní využití volného času, zdravý živ. styl atd.)
 - c) v co nejvyšší míře primární prevenci zahrnout do učebních předmětů a účastnit se jen opravdu kvalitních a zajímavých externích programů, konzultovat je s metodikem PP
 - c) uvědomit si, která témata a v kterých předmětech spadají do problematiky PP, využít toho a zdůraznit je i z tohoto hlediska
- Zodpovídá: školní poradenské pracoviště, pedagogové

Cíl: pro učitelé	Zvýšit informovanost pedagogů v problematice šikany a kyberšikany, třídní vztahy, sebepoškozování
Ukazatele dosažení cíle:	<ul style="list-style-type: none"> Počet vzdělávacích programů na dané téma Počet proškolených pedagogů
Zdůvodnění cíle:	Zvýšení kompetencí zefektivňuje práci pedagogických pracovníků, zkvalitňuje výchovné působení na žáky. Je nezbytnou součástí psychohygieny.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Cíl souvisí se zvyšováním profesní připravenosti pedagogického sboru.

Cíl: pro žáky	Rozvíjení osobnostních kvalit žáků, rozvíjení znalostí v problematice rizikového chování
Ukazatele dosažení cíle:	<ul style="list-style-type: none"> Počet vzdělávacích programů Počet dotazníků, skupinových a poznávacích akcí ve výuce
Zdůvodnění cíle:	Zkvalitnění hodnot žáka pro jeho osobnostní rozvoj a zdravý způsob života
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Cíl souvisí se zvyšováním profesní připravenosti žáků

Cíl: pro třídní učitele	Udržování pravidelných kontaktů se třídou, sledování efektivit preventivních aktivit
Ukazatele dosažení cíle:	<ul style="list-style-type: none"> Počet třídních hodin Hodnocení dotazníků, aktivit
Zdůvodnění cíle:	Zkvalitnění vzájemných vztahů ve třídě, odbourávání problémů
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Cíl souvisí zlepšení spolupráce se třídou, zlepšení vztahů a vytváření pozitivního přístupu

Další cíle:

Cíle pro učitelé naší ZŠ:

- pozitivní přístup k žákům
 - podílet se na realizaci školního preventivního programu
 - trvat na důsledném dodržování školního řádu
 - zvyšovat informovanost v oblasti společensky nežádoucích jevů, zdravého způsobu života
- Zodpovídá po celý rok: pedagogové

Cíle pro třídní učitele ZŠ:

- udržovat pravidelný kontakt se třídou a zajímat se o dění ve třídním kolektivu, poznávat vzájemné vztahy a problémy
- rychle, důsledně a efektivně řešit problémy ve třídě
- spolupracovat s rodiči

- sledovat efektivitu preventivních aktivit
Zodpovídá po celý rok: třídní učitelé

6. Spolupráce s odborníky a dalšími organizacemi

I. Průběžná spolupráce se školním poradenským pracovištěm (ŠPP)

- Mgr. Eva Žilková (1. stupeň), Mgr. Hana Vocelková a Mgr. Lenka Mateová (2. stupeň), Mgr. L. Dupačová (školní psycholog), Mgr. Šárka Domonkošová (preventista II. stupeň), Mgr. Radka Plochová (preventista I. stupeň), Mgr. Martina Čermáková (speciální pedagog, zástupkyně I. stupně), Mgr. Blanka Vidunová (zástupkyně II. stupně)

cíl: zlepšit vzájemnou komunikaci mezi vyučujícími, výchovnými poradci, žáky a rodiči

- osvěta na třídních schůzkách
- spolupráce s Radou rodičů
- individuální konzultace

Zodpovídá po celý rok: ŠPP, pravidelné schůzky v Po a Čt

II. Spolupráce s ostatními odborníky

- *Dětský psycholog* – Mgr. Lucie Dupačová, jedná se o komplexní službu žákům, jejich rodičům a pedagogům, která vychází ze standardních činností vymezených ve vyhlášce č.72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních

– *Krizové řízení a drogová prevence Města Kladna* – využívání nabízených programů pro ZŠ, nápomocné dokumenty, konzultace, ...

– *Zdravotní ústav Kladno* – programy zaměřené na prevenci AIDS/HIV, užívání návykových látek, zdravý životní styl (prevence nemocí, poruch příjmu potravy....)

– *Pedagogicko - psychologická poradna Kladno, SVP Slaný* – práce s třídními kolektivy (prevence šikany + práce s rozvíjející se šikanou). Třídní učitelé mají možnost dle konkrétní nabídky vybrat pro své žáky nejvhodnější program. ŠMP se zúčastňuje programů pořádaných PPP Kladno

– *OHES Kladno*

– *Referát sociálních věcí OÚ Kladno, MěÚ Kladno*

– *MP Kladno*

– *Středisko ohrožených dětí*

– *Policie ČR Kladno*

– *HZS Kladno*

– *SPC Kladno*

– *lékaři a klinický psycholog*

– *rodiče*

– *jídelna*

Zodpovídá po celý rok: ředitelka školy, ŠPP, vedoucí jídelny

7. Propagace

Seznámení kolegů a jejich zaangažování do programu

Seznámení a průběžné vyhodnocování programu na poradách a během školního roku

Zveřejňování dětských prací, sportovních a hudebních úspěchů žáků v místním tisku a na nástěnce školy, internetové stránky školy

Třídní schůzky a třídnické hodiny

Zodpovědnost po celý rok: ředitelka školy, pedagogičtí pracovníci

8. Zaměření jednotlivých aktivit a obsah programu

Program je zaměřen na:

Nespecifická prevence:

1. – 5. ročník

- společné stanovení a zažití pravidel soužití mezi žáky a učiteli
 - zvyšování zdravého sebevědomí žáků
 - zkoumání a uvědomování si vlastní osobnosti
 - vnímání individuálních odlišností dětí mezi sebou a přijímání těchto jevů
 - nácvik vzájemné úcty, sebeúcty a důvěry
 - rozvoj schopnosti diskutovat, komunikovat, řešit problémy a konflikty (například formou komunitního kruhu)
 - rozvoj schopnosti klást otázky, umění vyjádřit svůj názor, umění říci „ne“
 - navozování příznivého psychosociálního klimatu ve třídě
 - osvojování a upevňování základních návyků v rámci ZŽS – hygiena, životospráva, sdělení základních informací z oblasti prevence experimentování s alkoholem a cigaretami
 - základy etické a právní výchovy
 - zaměření pozornosti na včasné odhalování specifických poruch učení nebo i jiných postižení
 - všestranný rozvoj osobnosti žáka
 - soustředěnost na včasné diagnostikování rizikového chování ve třídních kolektivech
 - důraz na spolupráci s rodiči
 - široká nabídka volnočasových aktivit
 - ekologická výchova
 - návštěvy filmových a divadelních představení, koncertů, besed apod. Účast v soutěžích výtvarných, sportovních, zdravotnických, dopravních atd. jako v předchozích letech
- Zodpovídá po celý rok: třídní učitelé, pedagogové, ŠPP

6. – 9. ročník

Přechod na druhý stupeň základní školy přináší řadu změn a z nich vyplývajících zátěžových situací – střídání vyučujících v jednotlivých předmětech, zvýšené nároky na objem a strukturu učiva.

- vzájemné poznávání účastníků
- vytváření vztahu důvěry mezi žáky a učiteli a mezi žáky navzájem
- stanovení pravidel soužití třídní komunity
- formování skupiny, která je pro žáky bezpečným místem, která jim pomůže vyhnout se rizikovému společensky nežádoucímu chování – šikanování, užívání alkoholu a drog, vzniku různých typů závislostí apod.
- začlenění nových žáků do komunity třídy
- trénink obrany před manipulací, s uměním říci „ne“
- trénink odpovědnosti za vlastní rozhodnutí
- zvládání náročných fyzických duševních situací
- umění vyrovnat se s neúspěchem
- upevňování vztahů v komunitě vrstevníků
- rozvoj schopností přijímat svobodná a odpovědná rozhodnutí
- nácvik efektivní komunikace na základě vlastních prožitků
- nácvik řešení zátěžových situací
- zvýšení schopnosti odolávat nebezpečím, krizím, stresu, zátěžovým situacím (včetně odmítání alkoholu, drog, nikotinu, nevhodných způsobů chování)
- přehled životních rizik
- společenské vztahy (včetně mediální hygieny, vlivu reklamy apod.)

modelové, projektové situace poskytující návody k řešení problémů

Zodpovídá po celý rok: třídní učitelé, pedagogové, ŠPP

Klíčové vyučovací oblasti jsou:

- oblast přírodovědná (např. biologie člověka, fyziologie, biologické účinky drog, chemické aspekty drog atd.)
- oblast zdravého životního stylu (např. výchova ke zdraví, osobní a duševní hygieně, podmínky správné výživy, volný čas apod.)
- oblast společenskovední (proces socializace jedince, užší a širší společenské prostředí, jedinec ve vzájemné interakci se sociálním prostředím apod.)

- oblast rodinné a občanské výchovy (postavení rodiny ve společnosti, vedení domácnosti, správná výživa, zdravý vývoj a příprava na život, formy komunikace, zvyšování sociální kompetence dětí a mládeže, subjekty participující v oblasti prevence drog, chování v dopravním provozu atd.)
- oblast sociálně právní (právní aspekty drog, práva dítěte, význam a cíle reklamy apod.)
- oblast sociální patologie (postoj společnosti ke zneužívání drog, delikventní chování, kriminalita, xenofobie, šikanování, rasismus apod.)

Skladba aktivit MPP pro jednotlivé cílové skupiny

a) Pedagogové

- školení a semináře pedagogických pracovníků – viz. Výroční zpráva 2021/22

b) Rámcový celoroční plán 2021/22 a 2022/23 – viz. Vedení školy

c) Tematické bloky s žáky:

1. Probírání jednotlivých témat, které se týkají minimálního preventivního projektu v hodinách :

prvouky
 přírodovědy
 rodinné výchovy
 občanské výchovy
 tělesné výchovy
 přírodopisu
 zeměpisu
 chemie
 fyziky
 výchovy ke zdraví a k občanství
 Zodpovídá po celý rok: příslušní vyučující daných předmětů

2. Mimoškolní sportovní akce

- Celoškolní sportovní soutěž v různých sportovních odvětvích - průběžně plněna v jednotlivých měsících
 - Jednotlivé sportovní akce v průběhu školního roku
 - Průběžně vzájemná přátelská utkání mezi jednotlivými třídami
- Zodpovídá po celý rok: vyučující Tv, trenéři

3. Aktivní využívání volného času

1. stupeň - kroužky při ŠD
2. stupeň - kroužky pracují pod školním klubem
- činnost žáků
 - žáci 6. ročníků pracují na různých projektech rizikového chování, o kterých potom informují své spolužáky na nástěnce
 - zveřejňování nabídek všech akcí konaných ve městě pro využití volného času
 - žáci 9. ročníku se zapojují do celoročního projektu „Pomocná ruka“, kde vypomáhají při výuce na I. stupni

Zodpovídá dle harmonogramu: preventista, vyučující výchovy ke zdraví

- činnost školního parlamentu – zastupitelé tříd od 4. - 9. ročníku se pravidelně scházejí a organizují akce pro školu

Zodpovídá dle harmonogramu: Mgr. P. Markupová

- činnost školního časopisu – žáci I. stupně informují o dění ve škole, na školní rok 2022/23 činnost pozastavena
- d) pronajímání prostor školy zájmovým a dětským organizacím
Zodpovídá průběžně: ředitelka školy

4. Zaměření na boj proti záškoláctví, šikanování, alkoholismu hraní na automatech s ohledem na žáky ze sociálně slabších rodin

- pravidelná spolupráce s Policií ČR
 - pravidelná spolupráce s rodiči - výchovné komise, jednání s problémovými žáky
 - jednání s protidrogovým centrem
 - průběžná spolupráce s odborem sociálních věcí na magistrátě, referát soc. věcí OÚ
- Zodpovídá po celý rok: vedení školy, ŠPP, pedagogové

5. Problematika drog a zneužívání návykových látek

- zahrnuta ve školním řádu
 - pravidelné informace na třídních hodinách a pedagogických poradách
 - spolupráce s KR a DP Kladno
 - vyučování v daných předmětech
- Zodpovídá po celý rok: preventista, TU, pedagogové

6. Péče o zdraví a chování v dopravním provozu- Výchova ke zdraví, PŘ, Tv, Vo, I. Stupeň Zodpovídá dle tematických plánů: vyučující předmětů

7. Jednorázové akce:

- Zapojování žáků do různých jednorázových akcí – soutěží, zejména literárních a výtvarných s protidrogovou tematikou
Zodpovídá průběžně: vyučující Čj, Vv, Tv, třídní učitelé
- Besedy pro žáky s problematikou rizikového chování – kyberšikana, šikanování a agresivita, drogy a já, zneužívání a týrání dětí, zdravý životní styl, závislost na automatech, komunikace a já, dopravní prostředky
Zodpovídá po celý rok: vyučující svět práce, Vv, Vo, Tv
- Výjezdy na školy v přírodě – zajistit dle finančních možností účast co největšího počtu žáků i ze sociálně slabších rodin, zlepšit zdravotní stav žáků, posilovat zdravý způsob života. Účastní se žáci I. a II. stupně.
Zodpovídá v období červen: Mgr. Pavla Markupová, TU daných tříd
- Zapojení žáků do vědomostních soutěží – např. Ma, PŘ, CH, F, Čj, Cj
Zodpovídá po celý rok: vyučující těchto předmětů
- Exkurze a školní výlety – např. Chodsko, Terezín, Praha, ZOO, Čabárna, Muzea, Planetárium, Technické muzeum, Sládečkovo muzeum, Strž Karla Čapka, Botanické zahrady, kojenecké ústavy, mateřské školky,
Zodpovídá dle harmonogramu: vyučující, TU
- Návštěvy divadelních a filmových představení + KMD
Zodpovídá dle harmonogramu: vyučující, TU
- LVVZ – 7. roč.
Zodpovídá v období leden, únor: vyučující Tv, Mgr. Robert Fritsch
- Aktivity sportovních tříd – zimní, jarní a letní soustředění
Zodpovídá dle harmonogramu: trenéři, vyučující Tv, Mgr. Petra Mejtská

- Udržování českých tradic – Mikuláš, Vánoce, Velikonoce a DD
Zodpovídá v období prosinec, duben, červen: vyučující Čj, Vv, Tv, TU
- Besedy – představitelé Magistrátu, policie, lékaři, referát sociálních věcí,
Zodpovídá po celý rok: vyučující, preventista, výchovný poradce
- Aktivity hudebních tříd – podzimní soustředění, výstupy na různých akcích (koncerty, vítání občánků, předávání cen, školní ples,.....)
Zodpovídá po celý rok: Ivan Tatar, vyučující Hv
- Spolupráce se ZUŠ – výuka flétny, hudební koncerty
Zodpovídá po celý rok: Ivan Tatar, vedení školy

Specifická prevence

- předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem RCH

Název programu	Preventivní aktivity
Typ programu	kontinuální
Stručná charakteristika programu	Programy zaměřené na prevenci užívání návykových látek, zdravý životní styl, práci s klimatem třídy, kybešikany, šikany, prevenci HIV/AIDS,...
Realizátor	Různá centra, společnosti, organizace
Cílová skupina	1.- 9. roč.
Počet žáků v programu	Musí být účast většiny
Počet hodin programu	2xročně v délce cca 90-120min
Návaznost programu na cíle MPP	Prevence rizikového chování
Ukazatele úspěšnosti	Žáci se zapojují a řeší modelové situace, učitelé hodnotí pozitivně
Termín	Dle třídních učitelů a organizací

Pedagogicko psychologická poradna + speciálně pedagogické centrum, Kladno

Práce s třídními kolektivy (prevence šikany + práce s rozvíjející se šikanou). Třídní učitelé mají možnost dle konkrétní nabídky vybrat pro své žáky nejvhodnější program. ŠMP se zúčastňuje programů pořádaných PPP.

Středisko výchovné péče, Slaný

Práce s třídními kolektivy (prevence šikany + práce s rozvíjející se šikanou).

Orgán sociálně právní ochrany dětí, Kladno

Konzultační pomoc, krizová intervence

Městská policie, Kladno

Přednášková činnost, krizová intervence

Policie ČR, Kladno

Přednášková činnost, krizová intervence

d) aktivity pro rodiče

- 1) Informace pro Radu rodičů a získání jejich podpory pro realizaci programu
- 2) Informace rodičům o záměrech a způsobech realizace prostřednictvím tř. schůzek, webových stránek, nástěnek
- 3) Zapojování rodičů do aktivit školy – koncerty, výstavy, besídky společenský večer školy
Zodpovídá po celý rok: vedení školy, učitelé , provozní zaměstnanci

9. Metodické pomůcky a informace

- 1) Doplnění knihovny a videotéky
- 2) Stálá nástěnka
- 3) Shromáždění všech dostupných informací o institucích, organizacích a odbornících, kteří v oblasti protidrogové prevence působí v okrese Kladno, monitorování akcí k dané problematice
- 4) Další vzdělávání metodika prevence, výchovného poradce a účast učitelů na DVPP
- 5) Zveřejnění informací - Informace budou zveřejňovány na nástěnce u kabinetu školního metodika prevence a dalších vhodně rozmístěných míst v budově školy. Informace obsahují důležitá telefonní čísla a adresy (linky důvěry apod.) a další informace, které se vztahují k tématům zařazeným do Minimálního preventivního programu, zásady první pomoci při výskytu šikany. Program bude propagován a zveřejňován na školních webových stránkách a k dispozici bude všem pracovníkům školy ve sborovně školy.

- Formy a prostředky:
- a) Vztah učitel – žák
 - b) Skupinová práce
 - c) Projektové vyučování a celoškolní projekty
 - d) Individualizované hodnocení, slovní hodnocení, sebehodnocení, zpětná vazba skupiny
 - e) Komunikace s rodiči, veřejností
 - f) Pedagogická diagnostika
 - g) Řešení přestupků

10. Evaluace

- a) evidence – MPP, výroční zpráva školy, záznamy v TK. Školní metodik prevence a výchovný poradce vede evidenci o průběhu Minimálního preventivního programu, dále o výskytu a řešení nežádoucích jevů, výsledky a statistiky měření efektivity. Tato evidence je uložena u školního metodika prevence a výchovného poradce k danému školnímu roku. S výsledky a statistikami se dále pracuje, je s nimi seznamováno vedení školy a ostatní pedagogové.
- b) efektivita – počet programů a účastníků, délka programů v TK, kvalifikace realizátorů programů, hodnocení účastníků a lektorů, hodnocení je součástí výroční zprávy a vlastního hodnocení školy 2021/2022. Ke zjištění efektivity a aktuálního stavu rizikového chování ve škole jsou využívány dotazníkové metody, práce třídních učitelů a jejich následné připomínky, připomínky dětí, třídnické hodiny, hodiny předmětů výchovného charakteru. Zjišťování je průběžné, v případě potřeby je přizvána pracovnice SPC či PPP nebo jiní specializovaní pracovníci.

Vyhodnocení: o programu vede školní metodik prevence průběžné záznamy, s jejichž výsledky bude pravidelně seznamovat vedení školy, ostatní pedagogické pracovníky a rodiče žáků. V červnu proběhne i vyhodnocení výše uvedených soutěží. Vyhodnocení se týká věcné podstaty realizace jednotlivých akcí a aktivit, dává přehled o počtech účastníků, finančních nákladech, schopnosti realizovat jednotlivé programy apod.

Proces změn bude vyhodnocován průběžně a trvale pomocí prostředků poskytujících zpětnou vazbu. Dotazníky a pohovory pomohou objevit selhání nebo nereálné nároky programu, což lze poté napravit vypracováním upravené verze pro další období.

V průběhu školního roku 2022/2023 budou aktivity průběžně doplňovány dle možností školy a prostoru.

11. Školní poradenské pracoviště

konzultační hodiny vých.por.: I. stupeň: dle domluvy
II. stupeň: dle domluvy
konzultační hodiny prim.prev.: I. stupeň: dle domluvy
II. stupeň: Čt: 9:00 – 9:45 + dle domluvy
konzultační hodiny školní psycholog: Po: 8:00 – 12:00, Út: 8:00 – 16:00, Čt: 8:00 – 16:00
konzultační hodiny školní speciální pedagog: dle domluvy

12. Finanční zabezpečení

Veškeré akce prováděné v rámci MPP jsou financovány těmito způsoby:

- rozpočet školy
- mimorozpočtové zdroje (sběrové akce druhotných surovin...)
- spoluúčast rodičů
- finanční pomoc sponzorů
- MŠMT

13. Závěr

Minimální preventivní program bude průběžně naplňován a doplňován o další akce v průběhu celého školního roku 2022/23. Třídní učitelé budou spolupracovat se školním poradenským pracovištěm a s potřebnými organizacemi. V případě distanční výuky, je zřízena i on-lin třídnická hodina v classroomu.

V průběhu 1. pololetí proběhne ve třídách prvního i druhého stupně průběžné mapování klimatu. Na základě výsledků z jednotlivých tříd třídní učitelky ve spolupráci s metodikem prevence věnují zvýšenou pozornost vytypovaným problémovým žákům a pracují na zlepšení vztahů ve třídnických hodinách.

Jde především o působení na cílenou skupinu žáků základní školy, snahu o prevenci negativního rizikového chování, popřípadě snahu o minimalizaci těch, které se objeví.

Program je nedílnou součástí celé koncepce školy, proto je jeho naplňování samozřejmostí a roční plán i měsíční plány mají návaznost s jednotlivými programy školy – tj. naplňování Národního programu rozvoje sportu, naplňování metodického pokynu proti šikaně, aj....

Ve škole sledujeme průběžně výskyt výukových a výchovných problémů našich žáků, které řešíme podle přílohy č. 1. a 3.

V případě potřeby rodičů, žáků a učitelů bude preventivní program v průběhu školního roku modifikován podle aktuální situace.

Opatření pro školní rok 2022/2023

- nadále spolupracovat se školským poradenským pracovištěm při řešení výchovných a rizikových problémů
- získání grantu na primární prevenci,
- pokračovat ve spolupráci OSPOD,
- ve spolupráci s třídními učiteli sledovat jednotlivé odchylky chování v kolektivu, snažit se o vytváření zdravého třídního klimatu,
- důsledně kontrolovat používání mobilů, přezouvání žáků, potlačovat prvky vandalismu – kreslení po lavicích, ničení vybavení třídy, školy
- podporovat budování přátelských vztahů ve škole, minimalizovat rizika šikany a kyberšikany.

Zpracovala: Mgr. Šárka Domonkošová

Schválila: Mgr. Hana Vocolková

14. Seznam příloh

1. **Řád školy – viz www.5zskladno.cz**
2. Seznam literatury a videotéky
3. Řešení přestupků
4. **Výroční zpráva školy 2021/2022 – viz. www.5zskladno.cz**
5. **Údaje o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků – viz. Výroční zpráva 2021/22**
6. Přehled akcí preventivního programu 2021/22
7. Seznam organizací

2. Seznam literatury a videotéky

MUDr. Karel Nešpor, CSc: Alkohol, drogy a vaše děti – 1995
Zásady efektivní primární prevence 1999
Slovník prevence problémů působených návykovými látkami 1997
Návykové látky – romantické období končí 1996
FIT IN 2001 1996
Jak přestat brát drogy

MUDr. Jiří Presl: Drogová závislost 1995
MŠMT Praha 1999 – Pedagogové proti drogám
Mgr. Jana Bártová: Prevence není nikdy dosti
MZČR Praha 1994: Společně pro zdraví
SZÚ 1997: Jak jsme na tom se zdravím
Jiří Heller a kolektiv: Závislost známá neznámá 1996
Claire Raynerová, 1997: Nenič své chytré tělo
Brožury – Růžové linky 2002
Volný čas a prevence u dětí a mládeže, MŠMTv, Praha 2002
Bažení – Prim.Mudr.K.Nešpor, CSc, PhDr.L.Csémy, Praha 1999
Problémy s návykovými látkami ve školním prostředí časná a krátká intervence – Mudr.K.Nešpor a kol., Praha1998
Irena Smetáčková, Richard Braun, Homofobie v žák.kolektivech, Praha 2009

Videotéka

Drogová problematika, sexuální výchova
Prevence obchodu se ženami
Kouření a já
Řekni drogám ne!
Školáci versus drogy
Děti a drogy
Vzlety a pády
Chceš zabít
Oči hadů
Šťěstí přeje připraveným
Interaktivní učebnice - prevence rizikového chování dětí a mládeže aneb jak přežít šťastné dětství

3. Řešení přestupků

Kázeňské opatření podle klasifikačního řádu:

- a) napomenutí třídního učitele
- b) důtka třídního učitele
- c) důtka ředitele školy
- d) snížená známka z chování

Opatření k pomoci řešení kázeňských problémů:

- a) pohovor s třídním učitelem
- b) pohovor s výchovným poradcem – doporučení případného vyšetření

- c) jednání výchovné komise
- d) oznámení a spolupráce s referátem sociálních věcí MěÚ Kladno, PPP, středisko ROSA
- e) hlášení závadového chování Policie ČR

6. Přehled akcí preventivního programu 2021/22

- Akce školní družiny a tříd prvního i druhého stupně
- Akce sborů pěveckých a flétnového - pouze soustředění sborů a nahrávání po skupinkách
- Akce atletických tříd - sportovní soustředění
- Třídnické hodiny 1- e2x měsíčně
- Akce metodických sdružení pro žáky
- Školní projekt „Pomocná ruka pro první stupeň“
- Výchova dopravní výchovy a bezpečné jízdy na kole na dopravním hřišti 4AB
- Nebojme se pádů 4AB a 5AB
- Primární prevence “Mravenec” - I. stupeň
- Primární prevence “Magdalena” - II. stupeň
- Žáří - Školení pedagogického sboru: Komunikace s žákem s nežádoucími projevy chování a jeho rodiči, aktivity na pozitivní třídní vztahy I. a II. stupeň, Adaptační kurzy 6AC, 7C, soutěž Pohár MP Kladno, Školení pedagogického sboru na primární prevenci
- Říjen - primární prevence “Kočičí zahrada” - I. stupeň
- Listopad - akce “ Halloween” 5. tříd pro první třídy, primární prevence - práce se třídou 8A
- Prosinec - Adventní rozjímání - celoškolní projekt i pro veřejnost, mikulášská obchůzka, vánoční besídka I. a II. stupně
- Leden - únor - Lyžařské výcviky 7 a 8 ročníků
- Březen - Program primární prevence 3B - třídní vztahy, sbírka na pomoc matkám a dětem z Ukrajiny
- Duben - soutěž Desetiboj městského strážníka, exkurze Okresní soud Kladno 8B
- Květen – soutěž Mladý cyklista, Veselé zoubky pro 1. třídy, Besídka ke Dni matek - 5B
- Červen - Den dětí – třídní aktivity pro zachování zdravého třídního klimatu, projekt 9. ročníků Cesta za poznáním - pro I. stupeň, webinář - sebepoškozování, sebevraždy - p. zástupkyně, Úniková hra, Škola v přírodě, třídní výlety

7. Seznam organizací

• PPP Kladno	312661044	www.pppstredoceska.cz
• SVP Slaný	778 534 749	http://www.svpslany.cz/
• OSPOD Kladno	312604704	ivana.svobodova@mestokladno.cz
• Centrum pro rodinu Vega Kladno	601 572 615	info@centrumvega.cz
• Linka důvěry	777 684 444	poradenstvi@ldkladno.cz
• Člověk v tísni, o.p.s.	226 200 400	mail@clovekvtsni.cz
• Informační centrum pro mládež	601 369 397	icm.kladno@email.cz
• Dětské krizové centrum	777 715 215	problem@ditekrize.cz
rizika kyberprostoru	778510510	@ditekrize.cz
• ROSA	312 267917	info@spod.cz

- STŘEP 724 262 401 strep.kl@centrum.cz
- Šance 603 273 142 resoc@volny.cz
- Zařízení sociální intervence Manželská a rodinná poradna Kladno 312 292 344
poradna@zsi-kladno.cz
- www.ohrozenedite.cz